

Gospodarstwa edukacyjne we Francji

Są przykładem profesjonalnego produktu turystycznego o określonej specjalizacji, który związany jest ściśle z wsią, rolnictwem i turystyką wiejską. Specjalizują się w edukacji dzieci i młodzieży z miast. Posiadają zróżnicowaną bazę noclegową np. mieszkania wakacyjne, miejsca na ustawienie namiotów, bądź nie mają bazy noclegowej. Nie oferują wyżywienia tylko degustację produktów pochodzących z gospodarstwa. Główną ich ofertą jest pobyt w gospodarstwie rolnym, poznanie pracy rolnika i tego co związane jest z gospodarstwem, np; uprawa winorośli i produkcja wina, hodowla bydła mlecznego, uprawa ekologiczna warzyw czy przetwórstwo. Działalność edukacyjną prowadzą tylko w okresie wiosna -lato. Francja, poza Niemcami, Austrią i Szwajcarią jest tu przykładem do dobrze zorganizowanych rozwiązań systemowych dla programów edukacyjnych w oparciu o rolnictwo. Stąd zainteresowanie rolników do szukania dodatkowych źródeł dochodu z takiej działalności a szkół do wzbogacania wiedzy dzieci i młodzieży o wieś, rolnictwo, żywność tradycyjną, ekologię czy ochronę środowiska. Zakres realizowanych w gospodarstwie tematów określa rodzina rolnika, ona też przygotowuje w dużej części pomoce dydaktyczne i realizuje zajęcia. Nauczyciele opiekujący się grupą sprawują nad uczniami nadzór pedagogiczny. Niezależnie od głównego profilu zajęć dydaktycznych gospodarstwa edukacyjne posiadają również zwierzęta gospodarskie, które uatrakcyjniają pobyt dzieci w gospodarstwie, korzystnie wpływają na atmosferę pobytu sprawiając dzieciom wiele radości. Rolników prowadzących takie gospodarstwa obowiązuje poza ciągłym doszkalaniem się spełnienie odpowiednich wymogów i uzyskanie zgody od instytucji oraz władz lokalnych na prowadzenie takiej działalności. Izba Rolnicza, która we Francji wspiera i kontroluje gospodarstwa edukacyjne przy ich ocenie bierze pod uwagę bezpieczeństwo dzieci i wyposażenie gospodarstwa np. w salę dydaktyczną, pomoce dydaktyczne, oddzielne (dostosowane do wieku dzieci) toalety. Gospodarstwa edukacyjne mogą ubiegać się dodatkowo (na zasadzie dobrowolności) o akredytację Ministerstwa Edukacji (MEN). W praktyce większość gospodarstw stara się o taką akredytację (certyfikat) MEN ze względów marketingowych. Zajęcia edukacyjne prowadzone w gospodarstwach rolnych przynoszą wymierne korzyści dla dwóch sektorów, rolnictwa i szkolnictwa. Szkolnictwo zyskuje między innymi urozmaicenie i wzbogacenie procesu kształcenia, otwarcie się szkoły na alternatywne miejsca edukacji, poznanie wsi i kultury wiejskiej. Dla sektora rolnego spotkanie z przyszłymi konsumentami i wzrost zrozumienia dla sytuacji i potrzeb rolników, gospodarki wiejskiej oraz promocja produktów pochodzących bezpośrednio z gospodarstwa. Jest to także odmiana, dowartościowanie i wzbogacenie codziennego życia dla samego rolnika, radość pracy z dziećmi i nauczycielami, twórczy rozwój rodzin rolniczych oraz dodatkowy dochód.

Te i inne doświadczenia związane z funkcjonowaniem gospodarstw edukacyjnych były możliwe dzięki wizycie studyjnej do Francji 16 osobowej grupy doradców z Ośrodków Doradztwa Rolniczego i Ministerstwa Rolnictwa oraz przedstawicieli Kuratorium Oświaty i Akademii Rolniczej w Krakowie. Wyjazd zorganizował Departament Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z Centrum Doradztwa Rolniczego Oddział w Krakowie, w dniach 18-25 września 2010r. Grupa z Polski zapoznała się z funkcjonowaniem gospodarstw w Departamentach Rhone-Alpes i Savoie w Regionie Rhone-Alpes. Uczestnicy wyjazdu odbyli spotkania m.in. z przedstawicielem Izby Rolniczej odpowiedzialnym za doradztwo dla gospodarstw edukacyjnych skupionych w sieci "Bienvenue a' la Ferme" w regionie Rhone-Alpes i przedstawicielem Ministerstwa Edukacji odpowiedzialnym za certyfikację gospodarstw

edukacyjnych oraz przedstawicielem Parku Narodowego Regionalnego Bauges w Departamencie Savoir, odpowiedzialnym za współpracę z gospodarstwami edukacyjnymi na terenie chronionym. Ważne miejsce zajęły wizyty w samych gospodarstwach rolnych przystosowanych do prowadzenia zajęć edukacyjnych dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży. Program został przygotowany w taki sposób, by kolejne odwiedzane gospodarstwa prezentowały zróżnicowane profile edukacyjne i bardziej zaawansowane programy edukacyjne, np. profil edukacyjny – odkrywanie produktów z gospodarstwa czy winiarstwo. W jednym z gospodarstw o profilu edukacyjnym – przetwórstwo, grupa studyjna miała okazję uczestniczyć w lekcji pokazowej, obserwować cały cykl prowadzenia zajęć edukacyjnych dla około 20 osobowej grupy dzieci szkolnych. W załączeniu galeria zdjęć:

1. lekcja pokazowa w gospodarstwie o profilu edukacyjnym – przetwórstwo- w miejscowości Copponex
2. wiata do celów dydaktycznych
3. dzieci oglądają trzodę chlewną w specjalnie dostosowanych do tego boksach
4. gospodarstwo o profilu edukacyjnym – winiarstwo- w miejscowości Myans – grupa z Polski ogląda ogród aromatyczny
5. gospodarstwo o profilu edukacyjnym – odkrywanie produktów z gospodarstwa- w miejscowości Bellecombe-en-Bauges – właścicielka prezentuje bardzo pomysłową pomoc dydaktyczną ułatwiającą prowadzenie zajęć na temat mleka
6. c.d. - pomoc dydaktyczna w gospodarstwie o profilu edukacyjnym – odkrywanie produktów z gospodarstwa
7. gospodarstwo o profilu edukacyjnym - hodowla bydła mlecznego i mięsnego- w miejscowości Fleuriex - zwierzęta hodowane do uatrakcyjnienia pobytu dzieci
8. gospodarstwo j.w. - stanowiska dla bydła – obsada 200 krów z tego 40 mlecznych. Właściciele prowadzą sprzedaż internetową mięsa wołowego w pakietach 10 kg. (rocznie 30 zwierząt ubijają)

Teresa Wąsik

